

บทวิเคราะห์และเทคนิคการบรรเลงเพลง Concerto for Horn in Bb Major โดย ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ AN ANALYSIS AND TECHNIQUE OF CONCERTO FOR HORN IN Bb FLAT MAJOR BY REINHOLD GLIERE

ณัฐกรณ์ ณ เชียงใหม่* NATTAPORN NA CHIANGMAI*
ศศิ พงศ์สรายุทธ** SASI PONGSARAYUTH**

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์บทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ บทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์บทเพลง เพื่อใช้ประกอบข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตด้านการแสดงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นของ ณัฐกรณ์ ณ เชียงใหม่ อีกทั้งศึกษาหาข้อมูลชีวประวัติผู้ประพันธ์ ประวัติความเป็นมาของบทเพลง การคิดวิเคราะห์ ข้อมูลเพลงในเชิงลึก ตลอดจนวิธีแนวทางการฝึกซ้อมที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับผู้บรรเลง เครื่องดนตรีเฟรนช์ฮอร์นมากยิ่งขึ้น

จากการวิจัยพบว่าบทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 เป็นบทเพลงที่มีความไพเราะ และมีเทคนิคต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย โดยผู้แสดงต้องใช้ความสามารถในการบรรเลงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์น ระดับสูง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความประทับใจและเกิดประโยชน์สูงสุด บทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 เป็นหนึ่งบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์น ซึ่งบทเพลงที่ได้นำมาแสดงมีทั้งหมด 2 บทเพลง ได้แก่ (1) Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ (2) Concerto for Two Horns in Eb Major ประพันธ์โดย โจเซฟ ไฮเดิน

การแสดงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นได้จัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ 4 เมษายน พ.ศ.2561 เวลา 16.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรี ชั้น 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้เวลาในการแสดงทั้งหมดประมาณ 1 ชั่วโมง และในการแสดงคอนเสิร์ตครั้งนี้ได้มีผู้ร่วมแสดงประกอบ ได้แก่ นายเอกนถ ขจรเจริญ นักดนตรีเฟรนช์ฮอร์นและนายเกริกสกุล จาริ นักเปียโน

คำสำคัญ : เฟรนช์ฮอร์น/ การแสดงเฟรนช์ฮอร์น/ ณัฐกรณ์ ณ เชียงใหม่

*นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, nut_horn0608@hotmail.com

*M.F.A. Student, Department of Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, nut_horn0608@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, pongsasi@yahoo.com

**Associate Professor Dr., Department of Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, pongsasi@yahoo.com

ABSTRACT

The analysis of Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 by Reinhold Glière for solo french horn is aiming for purposes of education research and analysis. This will be used for Miss Nattaporn Na Chiangmai Master french horn recital. The analysis consisted of the composer's biography, influences for composing, analysis playing included to create the most efficient progress in mastering this composition.

The results revealed that Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 is one of those euphonious works which require advances techniques. Players must be able to perform advanced techniques of french horn in recitals. This piece was selected for a solo french horn as there were 2 solo pieces in the recital program. (1) Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 by Reinhold Glière and (2) Concerto for Two Horns in Eb Major by Joseph Haydn.

The performance book place on Wednesday 4th, April 2016, 4 p.m. At Recital room 3 floor, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University. The approximate duration of the recital is 1 hour. The french horn recital consists Mr. Akanok Khorcharoen as a hornist and Mr. Kerksakul Jaree as a pianist.

Keywords: French horn/ French horn recital/ Nattaporn Na Chiangmai

บทนำ

Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ บทเพลงสำหรับการบรรเลงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นในยูโครแมนติก เป็นบทเพลงที่มีความโดดเด่นในเรื่องของทำนองที่มีความไพเราะซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ รวมถึงทั้งเทคนิคต่าง ๆ มากมาย ที่จะสามารถได้รับฟังจากบทเพลง โดยถือว่าเป็นเทคนิคขั้นสูงสำหรับเครื่องดนตรีเฟรนช์ฮอร์นและทักษะความสามารถของผู้แสดงเป็นอย่างมาก

ชีวประวัติผู้ประพันธ์

ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ (Reinhold Glière) คีตกวีชาวรัสเซียในยูโครแมนติก เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1875 ในกรุงเคียฟ ประเทศยูเครน และได้ย้ายถิ่นฐานไปอาศัยที่ประเทศรัสเซีย ครอบครัวของกลิแอร์ มีอาชีพเป็นช่างฝีมือทำเครื่องดนตรี กลิแอร์ได้เริ่มเข้าเรียนดนตรีที่ Kiev Gymnasium และได้เลือกเล่นเครื่องดนตรีไวโอลิน ในปีค.ศ.1894 เข้าเรียนที่ Moscow Conservatory เครื่องมือเอกไวโอลินและการประพันธ์เพลง ในปีค.ศ.1906-1908 เข้าเรียนวิชาการอำนวยการเพลง (Conducting) ในประเทศเยอรมนีเป็นระยะเวลา 2 ปี แล้วจึงกลับประเทศรัสเซียเพื่อทำการแสดงคอนเสิร์ตในตำแหน่งผู้อำนวยเพลงและนักประพันธ์เพลง กลิแอร์เริ่มประพันธ์เพลงให้อาจารย์และเพื่อนในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นบทเพลงสตริงควอเตตเล็ก ๆ ในปีค.ศ.1913 ได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ Kiev Music school และเป็นอาจารย์ประจำวิชาการประพันธ์เพลงที่ Moscow Conservatory กลิแอร์ได้รับแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงจาก Tchaikovsky และ Borodin ที่ใช้สไตล์การประพันธ์เพลงตามฉบับชาวรัสเซีย โดยบทเพลงของกลิแอร์จะบรรยายความรู้สึกที่ชัดเจนผ่านแนวทำนองและลีลาในการเรียบเรียงบทเพลง

ความเป็นมาของบทประพันธ์

บทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 แรกเริ่มของบทเพลง ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์สำหรับเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นกับวงออร์เคสตรา เป็นบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้อุทิศผลงานชิ้นนี้ให้กับ วาเลอรี โปเลค (Valery Polekh) เพื่อนสนิท ซึ่งเป็นนักเฟรนช์ฮอร์นที่มีชื่อเสียงแห่งวง Bolshoi Theatre Orchestra โดยในบทเพลงผู้ประพันธ์ได้ใช้เทคนิคการบรรเลงเฟรนช์ฮอร์นขั้นสูงหลากหลายเทคนิค เช่น การแสดงความสวยงามของแนวทำนอง การเล่นโน้ตที่ไล่ระดับเสียงอย่างรวดเร็ว และในบางช่วงของบทเพลงมีการบรรเลงด้วยระดับเสียงสูงและต่ำสลับเปลี่ยนตลอดทั้งบทเพลง อีกทั้งยังเป็นบทเพลงที่มีแนวความคิดการตีความของบทเพลงได้อย่างชัดเจน บทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 จึงเป็นบทเพลงที่มีความพัฒนาในเรื่องการประพันธ์สำหรับบทเพลงบรรเลงเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นเป็นอย่างมาก

บทวิเคราะห์ Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์โฮลด์ กลิแอร์

ท่อนที่ 1 Allegro ใช้สังคีตลักษณ์แบบโซนาตา

ตอนนำเสนอ (Exposition) แนวเดี่ยวเฟรนช์ฮอร์นได้บรรเลงแนวทำนองหลักที่ 1 ในห้องที่ 22-39 เป็นการเริ่มต้นทำนองที่ให้ความรู้สึกแข็งแรงและมีพลังอย่างมาก เริ่มจากห้องที่ 26 เป็นต้นไป มีการเล่นโน้ตเคลื่อนที่เป็นบันไดเสียงและได้ลดความเข้มของเสียงโดยเริ่มจากเบา (pp) แล้วจึงค่อย ๆ เพิ่มความดังขึ้นเป็นค่อนข้างเบา (mp) ค่อนข้างดัง (p) และดัง (f) ตามลำดับ ในห้องที่ 33-35 เป็นการเล่นแนวทำนองที่ใช้ ตัวโน้ต Bb ที่เป็นขั้นคู่แปด (Octave) เน้นย้ำสองชุดเพื่อเป็นเน้นย้ำตัวโน้ตเพื่อเป็นการนำไปสู่ตัวโน้ต

ที่มีระดับเสียงที่สูงและสำคัญในส่วนนี้คือตัวโน้ต A เพื่อเป็นการเล่นปิดจบในแนวทำนองหลักที่ 1 (ตัวอย่างที่ 1)

ตัวอย่างที่ 1 ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ท่อนที่ 1 ห้องที่ 22-37
ที่มา : ผู้วิจัย

ท่อนที่ 2 Andante ใช้สังคีตลักษณะแบบโซนาตา

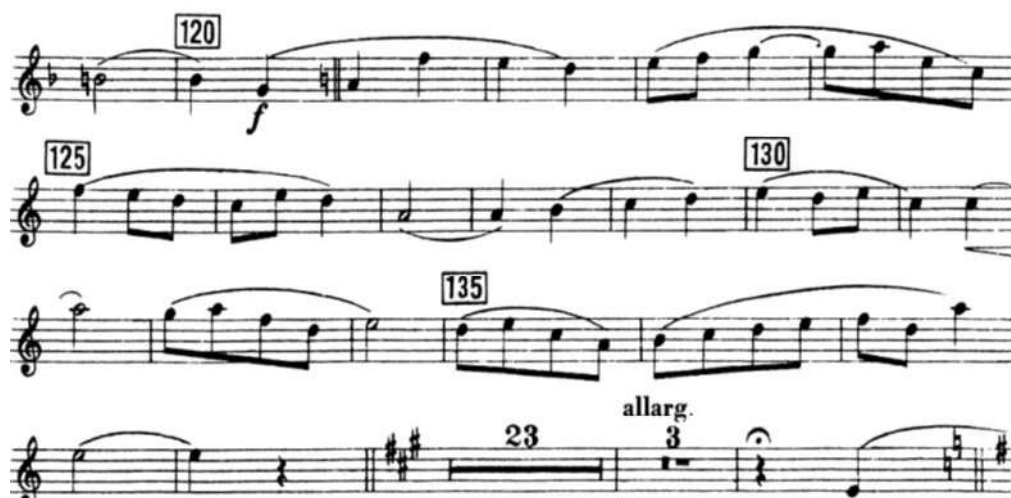
ในส่วนของท่อนเข้าเริ่มตั้งแต่ห้องที่ 1-9 วงออร์เคสตราได้เล่นในช่วงนำโดยเล่นในกุญแจเสียง Eb Major ในห้องที่ 10-31 แนวเดี่ยวเฟรินซอร์นจึงเล่นเป็นส่วนของตอนนำเสนอ ซึ่งเป็นทำนองหลักที่ 1 และอยู่ในกุญแจเสียง Eb Major โดยให้เล่นโน้ตในลักษณะเสียงยาวและเชื่อมต่อเนื่องกัน (Legato) คล้ายกับเสียงคำร้อง (ตัวอย่างที่ 2)

ตัวอย่างที่ 2 ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ท่อนที่ 2 ห้องที่ 1-20
ที่มา : ผู้วิจัย

ท่อนที่ 3 Moderato - Allegro vivace ใช้สังคีตลักษณะแบบโซนาตา

ช่วงตอนพัฒนาในท่อนที่ 121 เป็นต้น โดยเป็นการนำเสนอแนวทำนองใหม่ ผู้ประพันธ์ต้องการให้มีการเปลี่ยนทางด้านอารมณ์ของบทเพลง จึงใช้การเปลี่ยนกุญแจเสียงให้สูงขึ้น 1 เสียงจากเดิมเล่นในกุญแจเสียง Eb Major เปลี่ยนเป็น F Major โดยในแนวทำนองนี้มีความเกี่ยวข้องกับตอนนำเสนอทำนองที่ 1 และ 2 ของท่อนแรกของบทเพลง คือ แนวทำนองหลักที่ 1 เป็นการเล่นที่สื่อถึงความแข็งแรง สง่างาม ส่วนในแนวทำนองหลักที่ 2 เป็นการสื่ออารมณ์ถึงความอ่อนหวาน ไพเราะและความเชื่อมต่อกันของตัวโน้ต ซึ่งในส่วนของแนวทำนองนี้ได้นำลักษณะการบรรเลงและการสื่ออารมณ์ของทั้งสองทำนองในท่อนแรกของบทเพลงนำมารวมกัน จึงเกิดแนวทำนองที่ไพเราะและอ่อนหวานแต่ยังคงความแข็งแรงและความสง่างาม (ตัวอย่างที่3)

ตัวอย่างที่ 3 ไรน์โฮลด์ กลิแอร์ Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ท่อนที่ 3 ห้องที่ 120-139
ที่มา : ผู้วิจัย

การตีความบทเพลง

บทเพลงประกอบด้วยทั้งหมด 3 ท่อนที่มีอารมณ์บทเพลงและการตีความที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป ผู้แสดงเดี่ยวต้องศึกษาและทำความเข้าใจในส่วนทำนองต่าง ๆ ของบทเพลงอย่างละเอียด ซึ่งในบทเพลงมีหลายช่วงที่มีแนวทำนองต่าง ๆ ที่อาจเข้าใจยาก โดยผู้แสดงสามารถหาบทเพลงฟังจากสื่อต่าง ๆ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ตหรือแผ่นเสียงที่หลากหลาย เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการตีความและสื่ออารมณ์ของบทเพลงให้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

ท่อนที่ 1 แนวเดี่ยวเฟรินซ์ฮอร์นควรเล่นแนวทำนองหลักที่ 1 ด้วยความสง่างามและแข็งแรงในช่วงของต้นเพลง และเมื่อเข้าสู่ช่วงแนวทำนองหลักที่ 2 ผู้แสดงควรบรรเลงด้วยอารมณ์ที่บรรยายถึงความสงบ ซึ่งในท่อนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอารมณ์เพลงบ่อยครั้ง โดยส่วนมากจะเป็นการบรรเลงด้วยความชัดเจนแข็งแรง และเปลี่ยนอารมณ์เพลงทันทีด้วยความรู้สึกที่สงบ ซึ่งผู้แสดงควรเปลี่ยนอารมณ์และความรู้สึกของแนวทำนองให้ชัดเจน เมื่อถึงท่อนที่สื่ออารมณ์เพลงถึงความแข็งแรง สง่างาม ผู้แสดงควรควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) ให้ชัดเจนและเป่าโดยใช้เสียงที่มีความหนาแน่นและมีพลังมากยิ่งขึ้น เมื่อถึงท่อนที่สื่ออารมณ์เพลงถึงความผ่อนคลายและเงียบสงบ โดยให้ผู้แสดงควรเล่น Articulation ที่เชื่อมยาวต่อเนื่อง

และใช้เสียงที่สabayแต่สื่ออารมณ์เพลงด้วยความรู้สึกจากภายในอย่างไพเราะ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความแตกต่างของแต่ละ ช่วงแนวทำนองได้อย่างชัดเจน

ท่อนที่ 2 เป็นการเล่นแนวทำนองที่คล้ายกับคำร้องโดยใช้แนวเดี่ยวเฟรินซอร์นในการสื่ออารมณ์ของบทเพลงในท่อนซ้ำของบทเพลงเป็นท่อนที่ซ่อนความมีพลังเป็นอย่างมาก ผู้แสดงควรใช้ลมในการควบคุมเสียงเพื่อที่จะทำให้เสียงที่เป่าออกมามีความหนาแน่นของเสียง อีกทั้งยังสื่ออารมณ์เพลงถึงความมีพลังและก้องกังวานคล้ายกับเสียงที่ล่องลอยในภวังค์ การเป่าโดยใช้เสียงยาวอย่างนุ่มนวลและไหลลื่นจะช่วยให้บทเพลงในส่วนของท่อนนี้มีความไพเราะมากยิ่งขึ้น การบรรเลงแนวทำนองเช่นนี้หากผู้แสดงไม่สื่ออารมณ์ผ่านความรู้สึกของตนเอง ก็จะไม่สามารถทำให้แนวทำนองเกิดความไพเราะขึ้นมาได้

ท่อนที่ 3 เป็นการเล่นแนวทำนองในจังหวะที่เร็วอย่างมีชีวิตชีวามากกว่าท่อนที่ 1 โดยมีทำนองและจังหวะที่สนุกสนานคล้ายกับเพลงเต้นรำพื้นบ้าน (Folk dance) และมีบางช่วงแนวทำนองหลักที่มีการเปลี่ยนอารมณ์บทเพลงให้มีความรู้สึกถึงความสว่างมากขึ้น โดยให้เล่นในลักษณะเสียงที่ก้องกังวานและสง่างาม

วิธีการฝึกซ้อมและเทคนิคการบรรเลง

การฝึกซ้อมบทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์ฮอลด์ กลิแอร์ เป็นอีกบทเพลงหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างมาก นอกเหนือจากความไพเราะของบทเพลงแล้วยังเป็นบทเพลงที่เทคนิคต่าง ๆ มากมาย ที่สามารถพบได้ในทั้ง 3 ท่อนเพลง ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคที่เริ่มจากง่ายไปจนถึงเทคนิคขั้นสูงสำหรับเครื่องดนตรีเฟรินซอร์น ผู้แสดงต้องใช้เวลาและฝึกซ้อมอย่างหนัก อีกทั้งต้องคิดวิธีการฝึกซ้อมที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง

การหายใจเข้าอย่างถูกวิธี

การหายใจเข้าอย่างถูกวิธีควรอยู่ในลักษณะที่ปกติตามธรรมชาติของร่างกาย ควรสังเกตตนเองไม่ให้เกิดอาการเกร็งช่วงหัวไหล่และบริเวณลำคอในขณะที่หายใจเข้า ควรเริ่มฝึกหายใจแบบไม่มีเครื่องดนตรีก่อน โดยให้อ้าปากในลักษณะที่คล้ายกับพูดคำว่า โฮ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่ออ้าปากได้ในขนาดที่พอดีจะทำให้สามารถหายใจเข้าได้ในปริมาณลมที่มากขึ้น โดยให้ค่อย ๆ หายใจเข้าและเมื่อหายใจเข้าแล้วนั้นจะสังเกตได้ว่ากระบังลมจะค่อย ๆ ขยายออกทั้งสองด้านของลำตัวและหน้าท้องจะขยายออกด้านหน้า โดยบริเวณด้านหน้าของท้องที่ขยายนั้นจะไม่แฟบลง ซึ่งบริเวณหน้าท้องที่ขยายอยู่นั้นเป็นจุดกักเก็บลมเพื่อที่จะทำให้มีปริมาณลมที่มากพอไว้สำหรับการเป่า

การหายใจเข้าในขณะที่เครื่องดนตรีอยู่ด้วยนั้น เป็นการหายใจเข้าผ่านส่วนปากเป่าของเครื่องดนตรี (Mouthpiece) ลักษณะการหายใจเข้าของปริมาณลมและการกักเก็บลมบริเวณท้องคล้ายกับการหายใจเข้าในขณะที่ไม่มีเครื่องดนตรีทั้งหมด โดยแตกต่างกันเพียงแค่ให้ริมฝีปากบนและริมฝีปากล่างยังสัมผัสอยู่ที่บริเวณปากเป่าของเครื่องดนตรี ในลักษณะการวางบริเวณของปากเป่าอยู่ในตำแหน่งเดิมที่พร้อมต่อ

การเป่าได้จริงและมีประสิทธิภาพ เพราะหากเมื่อเราหายใจเข้าในขณะที่ทำการแสดงอยู่นั้น เวลาในการหายใจอาจมีน้อยและอยู่ในเวลาที่จำกัด การอ้าปากหายใจเข้าในตำแหน่งที่ริมฝีปากยังสัมผัสอยู่ที่ บริเวณปากเป่าจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการเป่ามากยิ่งขึ้น

การหายใจออกอย่างถูกวิธี

เมื่อมีปริมาณลมที่หายใจเข้าอย่างถูกวิธีและได้กักเก็บไว้ที่บริเวณท้องแล้ว การหายใจออกเพื่อเป่าลมผ่านเครื่องดนตรีออกมาเป็นเสียง บริเวณหน้าท้องที่พองอยู่แล้วเมื่อหายใจเป่าลมออกควรเกร็งหน้าท้องคล้ายกับให้ดันลมออกไปด้านหน้าเพื่อให้ท้องพองอยู่เสมอ แล้วจึงค่อย ๆ เป่าลมออกในขณะที่เป่าควรมีแรงและกำลังของลมที่จะดันหน้าท้องให้พองอยู่เสมอ ในช่วงแรกสำหรับการฝึกหายใจออกในลักษณะการเป่าเช่นนี้ อาจจะต้องใช้เวลาพอสมควรเพื่อให้ร่างกายจดจำการหายใจออกในการเป่าอย่างถูกวิธีและควรสังเกตตนเองอยู่เสมอ ไม่ควรหายใจออกอยู่ในลักษณะที่ร่างกายเกร็ง การหายใจออกเพื่อการเป่าลมในลักษณะนี้จะทำให้สามารถควบคุมทิศทางของลมและควบคุมเสียงที่เป่าออกมาได้อย่างมีคุณภาพ

เมื่อสามารถหายใจเข้า-ออก ได้อย่างถูกวิธี ผู้แสดงควรนำมาใช้ในบทเพลงให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะบทเพลงที่มีประโยคเพลงที่ค่อนข้างยาว (Phrase) การหายใจเข้าและออกอย่างถูกวิธีจะช่วยให้สามารถเล่นประโยคเพลงได้ยาวมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้อารมณ์ของบทเพลงมีความต่อเนื่องและไพเราะมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับบทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 ท่อน 1 ในห้องที่ 63 เป็นต้นไป มีการเล่นแนวทำนองที่มีประโยคเพลงที่ค่อนข้างยาวต่อเนื่อง ควรเริ่มซ้อมในจังหวะที่ช้าปานกลาง (Moderato) โดยก่อนเริ่มเป่าให้หายใจเข้าในปริมาณที่มากแล้วจึงค่อย ๆ เป่าปล่อยลมออกมาพร้อมทั้งควบคุมทิศทางของลมโดยการใช้แรงและกำลังการดันลมจากท้อง และเมื่อจบประโยคเพลงให้ผู้แสดงเล่นตัวโน้ตสุดท้ายให้ยาวและเต็มค่านโน้ตมากที่สุด แล้วจึงหายใจเข้าในปริมาณลมที่มากและในเวลาที่ยาวไม่ควรใช้เวลาในการหายใจมากเกินไปเพราะจะทำให้ตัวโน้ตที่เล่นถัดไปเล่นซ้ำด้วยเช่นกัน

วิธีการฝึกซ้อมหายใจกับเครื่องจับจังหวะ (Metronome)

การฝึกซ้อมหายใจโดยใช้เครื่องจับจังหวะเพื่อเช็คว่ามีปริมาณลมเพียงพอต่อแต่ละประโยคเพลงหรือไม่ และเพื่อเป็นการเช็คการเปลี่ยนตัวโน้ตให้ตรงจังหวะ เมื่อมีปริมาณลมเพียงพอและสามารถเป่าแต่ละประโยคเพลงในจังหวะที่คงได้แล้วนั้น ให้ปิดเครื่องจับจังหวะและซ้อมแนวทำนองเดิมอีกครั้ง โดยให้สื่ออารมณ์ผ่านตนเองและตัวโน้ตด้วยความรู้สึกที่สงบและไพเราะ พร้อมทั้งให้ใช้ลมอย่างถูกวิธีตามที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อที่จะสามารถสร้างเสียงที่ไพเราะและเกิดเสียงที่ก้องกังวานได้ในท่อนเพลงนี้ (ตัวอย่างที่ 4)

ตัวอย่างที่ 4 การบรรเลงประโยคเพลง (Phrase) ที่ใช้ปริมาณลมมากในบทเพลง
ที่มา : ผู้วิจัย

การฝึกซ้อมกล่อมเนื้อริมฝีปาก

บทเพลง Concerto for Horn in Bb Major, Op.91 เป็นอีกหนึ่งบทเพลงคอนแชร์โตที่มีความยาวมากระดับหนึ่ง โดยใช้เวลาในการแสดงทั้งหมดประมาณ 27 นาที ซึ่งเป็นบทเพลงที่มีทั้งเทคนิคระดับสูง การเล่นโน้ตในระดับเสียงที่แตกต่างกัน การเล่นประโยคเพลงยาว และในแต่ละท่อนช่วงหยุดค่อนข้างน้อย ผู้แสดงจึงต้องฝึกซ้อมอย่างหนักเพื่อให้ริมฝีปากมีความแข็งแรงและความยืดหยุ่นของริมฝีปากได้เป็นอย่างดี ผู้แสดงควรฝึกซ้อมความยืดหยุ่นของริมฝีปากเพื่อให้สามารถเล่นโน้ตที่แตกต่างกันของระดับเสียงได้อย่างไหลลื่น โดยไม่มีเสียงที่ติดขัด

ตัวอย่างที่ 5 วิธีการฝึกซ้อมกล่อมเนื้อริมฝีปาก (Lip Slur)
ที่มา : ผู้วิจัย

การฝึกซ้อมเทคนิค Hand Stopping

Hand Stopping คือ เทคนิคที่นักเล่นเฟรินซ์ฮอร์นมักพบเป็นประจำในบทเพลงต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ไม่สามารถใส่ stopped mute ได้ทัน เพราะบางบทเพลงในขณะที่บรรเลงอยู่นั้น ผู้แสดงไม่มีเวลามากพอที่จะสามารถหยิบ stopped mute ขึ้นมาใช้ได้อย่างทันการ จึงได้เกิดวิธีการใช้ฝ่ามือในการปิดเสียงแทน โดยเทคนิค hand stopping เป็นการใช้ฝ่ามือขวาที่ปิดช่องลำโพงให้สนิทในลักษณะที่ฝ่ามือเรียงชิดติดกัน และให้นิ้วโป้งงอเล็กน้อยเพื่อให้ชิดติดอยู่ด้านข้างนิ้วชี้ โดยไม่ให้มีช่องว่างระหว่างนิ้วมือโดยเด็ดขาด ผู้แสดงควรฝึกซ้อมและหาตำแหน่งการวางฝ่ามือให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับตนเอง ในขณะที่ฝ่ามือปิดช่องลำโพงแล้ว ควรสังเกตตนเองให้เนื้อในส่วนของอุ้งมือปิดแนบกับส่วนของลำโพงอีกด้านอย่างแนบสนิท โดยให้ใช้ข้อมือในการช่วยออกแรงกดเล็กน้อยเพื่อที่จะทำให้การปิดช่องลำโพงได้อย่างสนิทมากขึ้น (ตัวอย่างที่ 6 และ 7)

ตัวอย่างที่ 6 การวางตำแหน่งมือในตำแหน่งปกติที่ถูกต้อง
ที่มา : ผู้วิจัย

ตัวอย่างที่ 7 การวางตำแหน่งมือที่ถูกต้องในการเล่นเทคนิค Hand Stopping
ที่มา : ผู้วิจัย

เสียงที่เกิดจากการ stopped มีเสียงที่คล้ายกับการบีบอัดหรืออาจคล้ายกับเสียงกระทบของโลหะภายในลำโพง การ stopped จะต้องใช้ลมเป่าในปริมาณที่มากกว่าปกติพร้อมกับให้มือด้านขวาที่ปิดช่องลำโพงปิดอย่างสนิท จะทำให้ลมที่เป่ามานั้นกระทบกับฝ่ามือในลักษณะที่บีบอัดและกระทบกับโลหะของเครื่องดนตรี การเป่าเทคนิค stopped จำเป็นต้องใช้ปริมาณลมในปริมาณที่เพิ่มมากกว่าการเป่าแบบปกติ เพราะเมื่อมีการปิดช่องลำโพงจึงทำให้เกิดแรงต้านเพิ่มมากขึ้น การเพิ่มปริมาณลมในการเป่าเทคนิค hand stopped นอกจากจะทำให้เกิดเสียงที่ชัดเจนแล้วยังช่วยให้เสียงที่ออกมามีเสียงที่ตรงและไม่เกิดเสียงเพี้ยน นอกจากนั้นการเล่นเทคนิค stopped ยังทำให้เสียงที่ออกมามีเสียงเพี้ยนสูงอย่างมาก ซึ่งโดยปกติของเครื่องดนตรีเฟรินซอร์นการวางมือด้านขวาอยู่ในตำแหน่งด้านในของลำโพงหรือปิดช่องลำโพงมากเกินไปจะทำให้เกิดเสียงที่เพี้ยนสูง ซึ่งการเล่นเทคนิค stopped จึงต้องเล่นเสียงที่ต่ำกว่าตัวโน้ตเดิมครึ่งเสียง (1/2) จึงจะได้เสียงที่ตรงมากขึ้น ในกรณีนี้ผู้เล่นอาจฝึกซ้อมและเช็คเสียงในทุกระดับเสียงเพราะปัญหาเสียงเพี้ยนที่เกิดขึ้นในผู้แสดงแต่ละคนอาจพบปัญหาที่ต่างกัน การฝึกซ้อมเทคนิค stopped ให้เริ่มจากการเล่นโน้ตเสียงปกติในตำแหน่งมือขวาที่เปิดและให้เป่าโน้ตที่ใช้เทคนิค stopped (ตัวอย่างที่ 8) โดยให้ฝึกซ้อมสลับกับการเล่นเสียงปกติ เพื่อฝึกซ้อมให้ตนเองได้ทราบตำแหน่งการวางมือที่ถนัดและสามารถเล่นโน้ตที่มีเทคนิค stopped ได้อย่างทันที จะเห็นได้ว่าในวิธีการฝึกซ้อมได้มีการให้เล่นโน้ตในความเข้มเสียงที่แตกต่างกันระหว่างการเป่าเสียงปกติกับการเล่นโน้ตที่ใช้เทคนิค stopped เพราะโดยปกติแล้ว การใช้เล่นเทคนิค stopped เสียงที่ได้จะมีเสียงที่เบาว่าการเป่าเสียงปกติ จึงควรเล่นความเข้มเสียงที่ดังขึ้น และใช้ลมในปริมาณที่มากขึ้นเพื่อให้เกิดเสียงที่ชัดเจนและมีคุณภาพ

ตัวอย่างที่ 8 วิธีการฝึกซ้อมการเล่นเทคนิค Stopped
ที่มา : ผู้วิจัย

จากตัวอย่างจะเริ่มเล่นด้วยโน้ต F ซึ่งวิธีการกดนิ้วคือให้กดนิ้วชี้โดยจะได้เสียง F และถัดมาในช่องที่ 3 เป็นการโน้ตตัวเดียวกันแต่ให้เล่นในเทคนิค stopped โดยผู้เล่นจะต้องเล่นเสียงที่ต่ำลงครึ่งเสียงคือโน้ตตัว E วิธีการกดนิ้วโน้ต E คือให้กดนิ้วที่ 1 และ 2 (นิ้วชี้และนิ้วกลาง) หรืออาจไม่ต้องกดนิ้วใด ๆ เสียงที่ได้ จะได้เป็นเสียงโน้ต F ในเสียงที่ตรงและไม่เพี้ยน ซึ่งวิธีการกดนิ้วของเฟรินซอร์นในหนึ่งตัวโน้ตมีวิธีการกดมากกว่าหนึ่งวิธี ซึ่งผู้เล่นควรฝึกซ้อมวิธีการกดนิ้วที่หลากหลาย และเลือกใช้วิธีการกดนิ้วที่จะทำให้เกิด เสียงที่มีคุณภาพมากที่สุด การใช้เทคนิค Hand stopping อาจเกิดปัญหาสำหรับผู้เล่นที่มีขนาดเล็ก จึงได้มีนักเฟรินซอร์นชาวอังกฤษคิดค้นอุปกรณ์ stopped mute เพื่อความสะดวกในการเล่น โดยลักษณะของ stopped mute จะมีทรงคล้ายกับแก้วไวน์ (ตัวอย่างที่ 9)

ตัวอย่างที่ 9 Stopped mute
ที่มา : ผู้วิจัย

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทวิเคราะห์และเทคนิคการบรรเลงเพลง Concerto For Horn in Bb Major, Op.91 ประพันธ์โดย ไรน์ฮอลด์ กลิแอร์ สำหรับการแสดงเดี่ยวเฟรินซอร์นโดย ณัฐภรณ์ ณ เชียงใหม่ ผู้แสดงได้ศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล เกี่ยวกับประวัติผู้ประพันธ์เพลง ทฤษฎี ผลงานที่มีเนื้อที่สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับบทเพลง บทความ การตีความบทเพลง เพื่อให้ได้เข้าใจอย่างลึกซึ้งในการนำบทเพลงมานำแสดงจริง และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนอกเหนือจากการศึกษาหาข้อมูลของเพลง แนวทางการลงมือปฏิบัติจริงจำเป็นต้องใช้ความทนในการฝึกซ้อมอย่างหนัก การจัดการเวลาฝึกซ้อมต้องฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันอย่างสม่ำเสมอ มีระเบียบวินัยต่อตนเองและวางแผนการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี เพื่อให้การฝึกซ้อมประสบความสำเร็จและ

เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมาย ผู้แสดงจะต้องดูแลสุขภาพและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรงมีร่างกายและแรงใจพร้อมสมบูรณ์สำหรับการแสดงคอนเสิร์ตจริง นอกจากนี้ การเก็บเกี่ยวประสบการณ์ด้านดนตรีทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาตนเอง เพราะจะช่วยให้มีแนวทางในการมองเห็นรูปแบบที่หลากหลายและมีทัศนคติที่กว้างขวางขึ้น การศึกษาจากสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ การฟังจากแผ่นเสียง การเข้าร่วมชมคอนเสิร์ตต่าง ๆ จะช่วยให้มีแรงจูงใจที่จะสร้างเสียงดนตรีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดให้กับผู้ฟัง

บรรณานุกรม

กุลชา แก้วเกตุสัมพันธ์. "การแสดงเดี่ยวฮอร์น." วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.

ณัฏชา พันธุ์เจริญ. ทยะวินิต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

_____. พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์. กรุงเทพมหานคร : เกศกะรัต, 2553.

Guan-Lin Yeh, "Concerto for Two Horns in E-flat Major Attributed to Joseph Haydn: A New Arrangement for Wind Ensemble." Doctoral dissertation, Department of Musical Arts, Arizona State University, 2011.

Michael Shawn Misner, "Reinhold Glière's Concerto for Horn and Orchestra, Op.91: A Historical and Analytical Discussion." Doctoral dissertation, Faculty of the Graduate School, University of Texas at Austin, 2001.